

Svet
Evropske unije

Bruselj, 28. november 2023
(OR. en)

15950/23

**Medinstitucionalna zadeva:
2023/0164(COD)**

**TRANS 531
MAR 155
OMI 82
PECHE 539
IA 323
CODEC 2258**

POROČILO

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Svet
Št. predh. dok.:	13015/23
Št. dok. Kom.:	10115/23
Zadeva:	Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2009/18/ES o določitvi temeljnih načel za preiskovanje nesreč v sektorju pomorskega prometa – splošni pristop

I. UVOD

1. Komisija je navedeni predlog 1. junija 2023 predložila Evropskemu parlamentu in Svetu.
2. S predlogom se spreminja Direktiva 2009/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o določitvi temeljnih načel za preiskovanje nesreč v sektorju pomorskega prometa in o spremembi Direktive Sveta 1999/35/ES in Direktive 2002/59/ES Evropskega parlamenta in Sveta¹.

¹ UL L 131, 28.5.2009, str. 114.

3. Direktiva 2009/18/ES določa sistem preiskav v zvezi z varnostjo za pridobivanje spoznanj iz izkušenj s pomorskimi nesrečami in za preprečitev, da bi se ponovno pripetile. Pomorske nesreče, ki spadajo na področje uporabe Direktive, se preiskujejo z namenom izboljšanja pomorske varnosti in varstva morskega okolja.
4. Z revizijo direktive naj bi izpolnili naslednje specifične cilje:
- bolje zaščititi ribiška plovila, njihove posadke in okolje. Manjša ribiška plovila, krajša od 15 metrov, zdaj niso vključena v področje uporabe Direktive, kar pomeni, da se nesreče, ki vključujejo smrt in izgubo plovil, ne preiskujejo sistematično in usklajeno;
 - pojasniti opredelitev pojmov in pravno besedilo tako, da organi držav članic za preiskovanje nesreč preiskujejo vse nesreče, ki jih je treba preiskati pravočasno in na usklajen način;
 - okrepiti zmogljivost organov za preiskovanje nesreč za pravočasno, strokovno in neodvisno izvajanje preiskav (in poročanje o njih), tudi o obnovljivih in nizkoogljicnih gorivih in tehnologijah, ter
 - posodobiti številne opredelitve pojmov in sklice na ustrezno zakonodajo EU in predpise IMO za zagotovitev jasnosti in skladnosti.
5. Komisija je predlog sprejela v okviru svojega programa ustreznosti in uspešnosti predpisov (REFIT) in se neposredno navezuje na naknadno oceno¹ in preverjanje primernosti na področju pomorskega prometa², ki sta bila izvedena leta 2018.
6. Predlog temelji na rezultatih ocene učinka³, oblikovane na podlagi zunanje podporne študije. Ocena učinka je bila predstavljena in temeljito preučena na seji delovne skupine, delegacije pa niso imele bistvenih pripomb.

¹ 9131/18 + ADD 1.

² 9128/18 + ADD 1.

³ 10115/23 ADD 1 + ADD 2.

7. Ocena učinka je bila predložena predlogu¹. Bila je predstavljena na seji delovne skupine, ki jo je temeljito preučila. Pripombe delegacij so se večinoma nanašale na stroške certificiranja sistemov vodenja kakovosti za organe za preiskovanje pomorske varnosti in način izračuna teh stroškov.

II. PREUČITEV V DRUGIH INSTITUCIJAH

8. Odbor Evropskega parlamenta za promet in turizem je 20. julija 2023 (TRAN) je za poročevalko imenoval Caroline Nagtegaal (Renew Europe, Nizozemska). Caroline Nagtegaal je osnutek poročila predložila 18. septembra, odbor TRAN pa naj bi o tem predlogu glasoval 7. decembra.
9. Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje o predlogu sprejel 20. septembra 2023². Odbor regij je 23. junija 2023 sklenil, da mnenja ne bo dal.

III. STANJE V SVETU

10. Delovna skupina za pomorski promet je o predlogu razpravljala na več sejah, prva razprava pa je bila junija 2023. Vse delegacije so na splošno podprle cilj predloga Komisije, torej izboljšanje pomorske varnosti in varstvo morskega okolja.
11. Odbor stalnih predstavnikov je na seji 22. novembra potrdil podporo zadnjemu kompromisu in Svetu priporočil, naj na seji Sveta PTE (promet) 4. decembra 2023 doseže dogovor o splošnem pristopu.

¹ 10115/23 ADD 1 + ADD 2.

² 13372/23.

12. Da bi lahko organi za preiskovanje nesreč preiskave po vsej Uniji izvajali (in o njih poročali) na podoben način, je bil glavni cilj prizadevanj povečati jasnost veljavnih pravil in ta pravila uskladiti z ustreznimi mednarodnimi predpisi. V predlog Komisije je bilo vključenih več sprememb, s katerimi naj bi zlasti izboljšali določbe v zvezi z neodvisnostjo organov za preiskovanje nesreč in zaupnostjo njihovih ugotovitev ter zmanjšali nepotrebno upravno breme. Opozoriti je treba na tri glavne vsebinske spremembe.
13. Prvič, besedilo člena 1(2) je bilo spremenjeno, da se pojasni, da preiskave, ki jih izvajajo organi za preiskovanje nesreč, niso namenjene ugotavljanju odgovornosti ali delitvi krivde. Vse države članice imajo v ta namen že vzpostavljene pravne okvire; namesto tega naj bi organi za preiskovanje nesreč celovito poročali o vzrokih pomorskih nesreč ali nezgod, ne da bi bili pri tem izpostavljeni kakršnim koli neupravičenim zunanjim pritiskom, da bi se pridobila spoznanja iz izkušenj s pomorskimi nesrečami in bi se preprečilo, da bi se te ponovno pripetile. Poleg tega so bile izboljšane določbe o zaupnosti informacij, ki jih med preiskavami zberejo organi za preiskovanje nesreč (člen 9), s čimer naj bi se tudi izognili zunanjim pritiskom in olajšali dostop do podatkov, ki bi lahko bili pomembni za ugotavljanje vzrokov pomorskih nezgod. Spremenjen je bil tudi člen 17a, da bi bolje uredili sodelovanje Komisije in EMSA pri usposabljanju in operativni podpori za organe za preiskovanje nesreč zanje pri izvajanju preiskav; takšna podpora se lahko zagotavlja le na zahtevo organov za preiskovanje in le tedaj, kadar ni navzkrižja interesov.
14. Drugič, zaradi upoštevanja različnih potreb in organizacijskih struktur na nacionalni ravni ter da bi se hkrati izognili nepotrebnim upravnim bremenom, je bil spremenjen člen 8(7), da bi omogočili, da se vsaka država članica lahko sama odloči, ali bo izvajala sistem vodenja kakovosti za svoj organ za preiskovanje pomorske varnosti. Zaradi istega razloga – zmanjšanja upravnega bremena – besedilo zdaj določa možnost, da organi za preiskovanje nesreč pripravijo „poenostavljena poročila“, s čimer se zmanjšuje delovna obremenitev v primerih, ko pisno poročilo nima dodane vrednosti.

15. Tretjič, preoblikovan je bil tudi člen 20, da se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov za prilagoditev prilog razvoju mednarodnega pomorskega prava v zvezi s preiskovanjem nesreč v sektorju pomorskega prometa ter za olajšanje zbiranja in izmenjave znanja ter poročanja.
16. Nazadnje je treba tudi navesti, da je bil rok za prenos, ki ga je predlagala Komisija (eno leto od datuma začetka veljavnosti direktive o spremembah) podaljšan na štiri leta.
17. V tej fazi postopka Komisija ohranja postopkovni pridržek glede vseh sprememb svojega predloga.

IV. ZAKLJUČEK

18. V skladu z navedenim naj Svet na podlagi kompromisnega besedila iz priloge k temu poročilu doseže dogovor o *splošnem pristopu* glede Predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2009/18/ES o določitvi temeljnih načel za preiskovanje nesreč v sektorju pomorskega prometa.

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi Direktive 2009/18/ES o določitvi temeljnih načel za preiskovanje nesreč v sektorju pomorskega prometa in razveljavitvi Uredbe Komisije (EU) št. 1286/2011

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 100(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora⁷,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij⁸,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

⁷ UL C , , str. .

⁸ UL C , , str. .

- (1) Direktiva 2009/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁹ določa temeljna načela za preiskovanje nesreč v sektorju pomorskega prometa in sistem preiskav v zvezi z varnostjo. Pomorske nesreče, ki spadajo na področje uporabe navedene direktive, preiskujejo neodvisni preiskovalni organi, ustanovljeni v državah članicah za izboljšanje pomorske varnosti in tudi varstvo morskega okolja, da bi se učili iz preteklih izkušenj ter v prihodnje preprečili nesreče in nezgode.
- (2) Od začetka veljavnosti Direktive 2009/18/ES je prišlo do sprememb v mednarodnem regulativnem okolju in na področju tehnološkega razvoja. Upoštevati bi bilo treba navedene spremembe in razvoj ter tudi izkušnje z izvajanjem Direktive 2009/18/ES.
- (3) Direktiva 2009/18/ES se sklicuje na številna pravna besedila, ki jih je sprejela Mednarodna pomorska organizacija (IMO) in so bila po začetku veljavnosti razveljavljena, spremenjena ali revidirana. Direktiva se na primer sklicuje na „kodeks IMO o preiskovanju pomorskih nesreč in nezgod“ (Resolucija skupščine IMO A.849(20) z dne 27. novembra 1997), ki je bil preklican s „kodeksom mednarodnih standardov in priporočenih praks za preiskave v zvezi z varnostjo na področju pomorskih nesreč ali pomorskih nezgod (kodeks o preiskovanju nesreč)“ (Resolucija MSC.255(84) z dne 16. maja 2008) z Resolucijo A.1075(28) o smernicah za pomoč preiskovalcem pri izvajanju kodeksa o preiskovanju nesreč MSC.255(84)).
- (4) Kodeks IMO o preiskovanju nesreč uvaja nove opredelitve pojmov, kot je opredelitev „organa za preiskovanje pomorske varnosti“, medtem ko so drugi pojmi, kot je „resna nesreča“, črtani. Navedene spremembe bi bilo treba vključiti v Direktivo 2009/18/ES.
- (5) Direktiva 2009/18/ES se sklicuje tudi na okrožnico IMO MSC-MEPC.Circ.3 iz leta 2008, ki je bila nadomeščena z okrožnico MSC-MEPC.3/circ.4/rev.1 o poročilih o pomorskih nesrečah in nezgodah na podlagi revidiranih harmoniziranih postopkov poročanja z dne 18. novembra 2014.

⁹ UL L 131, 28.5.2009, str. 114.

- (6) Smernice IMO za pomoč preiskovalcem pri izvajanju kodeksa o preiskovanju nesreč (A.1075(28)), sprejete 4. decembra 2013, zagotavljajo praktične nasvete za sistematično preiskovanje pomorskih nesreč in nezgod ter omogočajo razvoj učinkovitih analiz in preventivnih ukrepov. Navedene smernice bi bilo treba vključiti v Direktivo 2009/18/ES.
- (7) Ribiška plovila, krajša od 15 metrov, so zdaj izključena s področja uporabe Direktive 2009/18/ES, zato izvajanje preiskav o pomorskih nesrečah, v katere so vključena takšna ribiška plovila, ni niti sistematično niti usklajeno. Takšna plovila se pogosteje prevrnejo in člani posadke razmeroma pogosto padejo s krova. Zaradi zaščite navedenih ribiških plovil, njihove posadke in okolja bi bilo treba uvesti predhodno ocenjevanje zelo resnih pomorskih nesreč, v katere so vključena ribiška plovila, krajša od 15 metrov, da bi se ugotovilo, ali bi morali organi začeti preiskavo v zvezi z varnostjo, pri tem pa med drugim upoštevati razpoložljive dokaze in možnost, da bi se lahko na podlagi ugotovitev preiskave v zvezi z varnostjo preprečile prihodnje nesreče in nezgode.
- (7a) Ta direktiva državam članicam ne bi smela preprečevati, da določijo nacionalna pravila za preiskovanje pomorskih nesreč ali nezgod, v katere je vključena kakršna koli vrsta ladje, ki prevaža 12 potnikov ali manj ali opravlja druge gospodarske dejavnosti.
- (8) Nekatere opredelitve pojmov v Direktivi 2009/18/ES niso jasne. Dolžino ribiškega plovila bi bilo treba opredeliti zlasti v primeru, kadar se pristop in obveznosti organov za preiskovanje pomorske varnosti razlikujejo glede na dolžino ribiškega plovila.
- (9) Kodeks IMO o preiskovanju nesreč navaja dogodek ali zaporedje dogodkov, ki so se pripetili „neposredno v povezavi z upravljanjem ladje“. Ta pojem bi bilo treba pojasniti, saj v zvezi z njim obstaja veliko razhajanj. Navedena razhajanja vplivajo na ukrepe organov za preiskovanje nesreč, zlasti kar zadeva nesreče v pristaniščih, možnosti skupnih preiskav in zbiranje podatkov o nesreči in preiskavi.

- (10) V kodeksu IMO o preiskovanju nesreč je navedeno, da se ob zelo resni pomorski nesreči izvede preiskava pomorske varnosti. Vendar ni nobenih usmeritev glede tega, koliko časa lahko mine od nesreče do smrti, da bi dogodek veljal za zelo resno pomorsko nesrečo, ki bi jo zato bilo treba preiskati. Zato bi bilo treba v Direktivo 2009/18/ES vključiti takšna navodila.
- (11) Razpoložljivo osebje in tudi operativni viri organov držav članic za preiskovanje pomorske varnosti se izrazito razlikujejo, kar povzroča neučinkovito in neskladno poročanje o pomorskih nesrečah in njihovem preiskovanju. Komisija bi morala zato ob pomoči Evropske agencije za pomorsko varnost (agencija EMSA) za posamezno preiskavo zagotoviti visoko specializirano analitično podporo (mehke veščine) ter tudi analitična orodja in opremo (strojna oprema).
- (12) Glede na navedeno bi morala agencija EMSA organizirati usposabljanja o posebnih tehnikah ter novem razvoju in novih tehnologijah, ki bi lahko bile pomembne za preiskovanje nesreč v prihodnosti. Takšna usposabljanja bi morala biti med drugim osredotočena na obnovljiva in nizkoogljična goriva, ki so še posebno pomembna glede na sveženj „Pripravljeni na 55“, in avtomatizacijo ter tudi na pravila splošne uredbe o varstvu podatkov (GDPR).
- (12a) V vseh primerih mora biti zagotovljena neodvisnost preiskav pomorske varnosti, pri vseh, ki so vključeni v te preiskave, vključno z javnimi ali zasebnimi podjetji, institucijami ali agencijami, pa ne bi smelo biti nikakršnega nasprotja interesov.

- (14) Za zagotovitev enotnih pogojev za izvajanje določb te direktive z zvezi s seznamom besedil IMO, vključenih v njeno področje uporabe, bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁰⁾.
- (14a) Za prilagoditev prilog razvoju mednarodnega pomorskega prava v zvezi s preiskovanjem nesreč v sektorju pomorskega prometa ter za olajšanje zbiranja in izmenjave znanja ter poročanja bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije sprejme akte v zvezi s členom 14(4) in členom 17(5) te direktive. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, tudi na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje. V ta posvetovanja bi bilo treba vključiti zlasti stalni okvir sodelovanja, vzpostavljen s to direktivo. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.
- (15) Komisija bi morala ob upoštevanju celotnega cikla obiskov agencije EMSA v državah članicah za spremljanje izvajanja te direktive najpozneje [*deset let po datumu njenega začetka veljavnosti iz člena 23*] oceniti izvajanje te direktive ter o tem poročati Evropskemu parlamentu in Svetu. Države članice bi morale sodelovati s Komisijo, da se zberejo vse informacije, ki so potrebne za ocenjevanje.

¹⁰ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

- (16) Ker ciljev te direktive, in sicer določitve pravil o preiskovanju nesreč v sektorju pomorskega prometa, da bi se izboljšala pomorska varnost in varstvo morskega okolja, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega ali učinkov predlaganega ukrepa lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.
- (17) Direktivo 2009/18/ES bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Spremembe Direktive 2009/18/ES

Direktiva 2009/18/ES se spremeni:

(1) v členu 1 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

„2. Preiskave v skladu s to direktivo niso namenjene ugotavljanju odgovornosti ali delitvi krivde, zato iz ugotovitev teh preiskav ne izhaja nobena krivda ali odgovornost. Države članice zagotovijo, da se organom za preiskovanje pomorske varnosti (v nadaljnjem besedilu: preiskovalni organi) ne prepreči ali omeji celovito poročanje o vzrokih pomorskih nesreč ali nezgod.“;

(2) člen 2(2) se spremeni:

(a) *(črtano)*

(b) točka (d) se črta;

(3) člen 3 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 3

Opredelitev pojmov

V tej direktivi:

1. „kodeks IMO o preiskovanju nesreč“ pomeni posodobljeno različico kodeksa mednarodnih standardov in priporočenih praks za preiskave v zvezi z varnostjo na področju pomorskih nesreč ali nezgod, ki je priložen Resoluciji MSC.255(84) Odbora za pomorsko varnost IMO;
2. „smernice IMO za pomoč preiskovalcem pri izvajanju kodeksa o preiskovanju nesreč“ pomenijo posodobljeno različico smernic, sprejetih 4. decembra 2013 na zasedanju skupščine IMO z Resolucijo A.1075(28);
3. naslednji izrazi se razumejo v skladu z opredelitvami pojmov iz kodeksa IMO o preiskovanju nesreč:
 - (a) „pomorska nesreča“;
 - (b) „zelo resna pomorska nesreča“;
 - (c) „pomorska nezgoda“;
 - (d) „preiskava pomorske varnosti“;
 - (e) „organ za preiskovanje pomorske varnosti“;
 - (f) „država, ki preiskuje pomorsko varnost“;
 - (g) „utemeljeno zainteresirana država“;
 - (h) „huda poškodba“;

4. ,smernice IMO o pravičnem obravnavanju pomorščakov v primeru pomorskih nesreč‘ pomenijo smernice, priložene Resoluciji LEG.3(91) pravnega odbora IMO z dne 27. aprila 2006, kot jih je odobril upravni odbor Mednarodne organizacije dela na svojem 296. zasedanju od 12. do 16. junija 2006;
5. izraza ,ro-ro potniška ladja‘ in ,visokohitrostno potniško plovilo‘ se razumeta v skladu z opredelitvama iz člena 2 Direktive (EU) 2017/2110¹¹;
6. ,zapisovalnik podatkov o plovbi‘ (v nadaljnjem besedilu: VDR) in poenostavljeni zapisovalnik podatkov o plovbi (v nadaljnjem besedilu: S-VDR) se razumeta v skladu s posodobljenima opredelitvama iz resolucij MSC.333(90) in MSC.163(78) Odbora za pomorsko varnost IMO, dopolnjenima z ustreznimi standardi IMO, odvisno od datuma namestitve na krovu, brez poseganja v zakonodajo Unije;
7. ,varnostno priporočilo‘ pomeni vsak predlog, tudi za namene registracije in nadzora, ki ga da:
- (a) preiskovalni organ države, ki opravlja ali vodi preiskavo v zvezi z varnostjo, na podlagi podatkov, pridobljenih iz te preiskave, ali, kadar je to primerno,
 - (b) Komisija, ki deluje na podlagi izvlečkov analiz podatkov in rezultatov opravljenih preiskav v zvezi z varnostjo.
8. ,dolžina ribiškega plovila‘ se razume v skladu z opredelitvijo iz člena 2 Uredbe (EU) 2017/1130¹²;

¹¹ Direktiva (EU) 2017/2110 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. novembra 2017 o sistemu inšpekcijskih pregledov za varno izvajanje linijskih prevozov z ro-ro potniškimi ladjami in visokohitrostnimi potniškimi plovili ter spremembi Direktive 2009/16/ES ter razveljavitvi Direktive Sveta 1999/35/ES (UL L 315, 30.11.2017, str. 61).

¹² Uredba (EU) 2017/1130 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2017 o določanju značilnosti ribiških plovil (UL L 169, 30.6.2017, str. 1).

9. „smrtna poškodba“ pomeni poškodbo, ki jo utrpi oseba v nesreči in ki v 15 dneh od datuma nesreče povzroči njeno smrt, če so na voljo ustrezne informacije.“;

(4) člen 4 se spremeni:

(a) v odstavku 1 se točka (a) nadomesti z naslednjim:

„(a) so te neodvisne od preiskav kaznivih dejanj ali drugih vzporednih preiskav, ki ugotavljajo odgovornost ali delitev krivde, in da lahko preiskovalni organi poročajo o rezultatih preiskav pomorske varnosti brez navodil in poseganja katerih koli oseb, organizacij ali strani, ki jih lahko njihov izid zadeva.“;

(b) v odstavku 2 se točka (b) nadomesti z naslednjim:

„(b) usklajevanje dejavnosti njunih preiskovalnih organov v obsegu, ki je potreben za doseganje cilja te direktive.“;

(5) člen 5 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 5

Obveznost preiskave

1. Vsaka država članica zagotovi, da preiskavo v zvezi z varnostjo izvede preiskovalni organ iz člena 8 po zelo resni pomorski nesreči:

(a) v katero je vključena ladja, ki pluje pod njeno zastavo, ne glede na kraj nesreče;

(b) ki se pripeti na teritorialnem morju in notranjih morskih vodah države članice, kakor je določeno v UNCLOS, ne glede na zastavo ladje ali ladij, vključenih v nezgodo, ali

(c) ki zadeva pomemben interes države članice, ne glede na kraj nesreče in zastave vpletene ladje ali ladij.

2. V primeru ribiškega plovila, krajšega od 15 metrov, preiskovalni organ opravi predhodno oceno zelo resne pomorske nesreče, da odloči, ali se izvede preiskava v zvezi z varnostjo.

Kadar se preiskovalni organ odloči, da ne bo izvedel preiskave v zvezi z varnostjo za zelo resno pomorsko nesrečo, v katero je vključeno ribiško plovilo, krajše od 15 metrov, se razlogi za tako odločitev zabeležijo in sporočijo v skladu s členom 17(3).

3. Pri odločitvah iz odstavka 2 preiskovalni organ upošteva razpoložljive dokaze in tudi možnosti za ugotovitve preiskave v zvezi z varnostjo, na podlagi katerih bi lahko preprečili prihodnje nesreče in nezgode. V primeru druge pomorske nesreče ali nezgode se preiskovalni organ odloči, ali se izvede preiskava v zvezi z varnostjo ali ne.

4. Področje uporabe in praktične ureditve za vodenje preiskav v zvezi z varnostjo določi preiskovalni organ vodilne preiskovalne države članice v sodelovanju z ustreznimi organi ostalih utemeljeno zainteresiranih držav na način, za katerega meni, da je najbolj primeren za doseganje cilja te direktive, in z namenom preprečevanja prihodnjih nesreč in nezgod.

5. Pri izvajanju preiskav v zvezi z varnostjo preiskovalni organ sledi smernicam IMO za pomoč preiskovalcem pri izvajanju kodeksa o preiskovanju nesreč. Preiskovalci lahko odstopajo od teh smernic, kadar je to po njihovem strokovnem mnenju nujno za doseg ciljev preiskave. Komisija lahko ob upoštevanju katerih koli koristnih izsledkov preiskav v zvezi z varnostjo in po posvetovanju s preiskovalnimi organi v zvezi s stalnim okvirom sodelovanja iz člena 10 sprejme priporočilo za izvajanje teh smernic.

6. Pri odločanju, ali se je pomorska nesreča ali nezgoda na plovilu, privezanem ob boku drugega plovila, na fiksnem sidru ali ob pomolu, ki vključuje obalne ali pristaniške delavce, pripetila ,neposredno v povezavi z upravljanjem ladje‘ in se zato zanjo izvede preiskava v zvezi z varnostjo, države članice v skladu s svojim nacionalnim pravom upoštevajo zlasti vključenost in pomembnost ladijske strukture, opreme, postopkov, posadke in upravljanja ladje za dejavnost, ki se izvaja.

7. Preiskava v zvezi z varnostjo se začne brez odlašanja po pomorski nesreči ali nezgodi, vendar najpozneje dva meseca po tem, ko se je pripetila.

8. Če med preiskavo pomorske varnosti postane znano, da je storjeno kaznivo dejanje na podlagi člena 3, člena 3a, člena 3b ali člena 3c posodobljene različice Konvencije o zatiranju nezakonitih dejanj zoper varnost v pomorskem prometu iz leta 1988, preiskovalni organ ob upoštevanju nacionalnega prava o tem nemudoma obvesti ustrezne organe pomorske varnosti države ali držav članic in vsake zadevne tretje države.“;

(6) člen 6 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 6

Obveznost obveščanja

Država članica v okviru svojega pravnega sistema zahteva, da pristojni organi in/ali udeležene strani ali oboji nemudoma obvestijo njen preiskovalni organ o nastopu vseh nesreč in nezgod, ki spadajo na področje uporabe te direktive.“;

(7) člen 7 se spremeni:

(a) v odstavku 1 se tretji pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Vodenje vzporednih preiskav v zvezi z varnostjo iste pomorske nesreče ali nezgode je strogo omejeno na izjemne primere. V takšnih primerih država članica obvesti Komisijo o razlogih za vodenje takšnih vzporednih preiskav. Države članice, ki vodijo vzporedne raziskave v zvezi z varnostjo, medsebojno sodelujejo. Zlasti si zadevni preiskovalni organi izmenjujejo vse podatke, ki se nanašajo na preiskave, zbrane med preiskavo, zlasti zato, da bi prišli, kolikor je to mogoče, do skupnih zaključkov.“;

(b) vstavi se naslednji odstavek 1a:

„1a. Utemeljeno zainteresirane države članice med preiskavo pomorske varnosti v izvedljivem obsegu pomagajo državam članicam, ki preiskujejo pomorsko varnost, pri dostopu do ustreznih informacij za preiskavo pomorske varnosti. Preiskovalcu ali preiskovalcem, ki izvajajo preiskavo pomorske varnosti, se lahko omogoči tudi dostop do informacij vladnih inšpektorjev, obalnih straž, upravljavcev sistemov nadzora ladijskega prometa, pilotov in ostalega pomorskega osebja utemeljeno zainteresirane države, kolikor je to v skladu z njenim nacionalnim pravom.“;

(c) odstavek 4 se nadomesti z naslednjim:

„4. Kadar je v pomorsko nesrečo ali nezgodo vpletena ro-ro potniška ladja ali visokohitrostno potniško plovilo, sproži preiskovalni postopek v zvezi z varnostjo država članica, v katere teritorialnih vodah ali notranjih morskih vodah, kakor so opredeljene v UNCLOS, se je nesreča ali nezgoda zgodila ali, če se je zgodila v drugih vodah, država članica, ki jo je navedena ro-ro potniška ladja ali visokohitrostno potniško plovilo nazadnje obiskala. Ta država ostane pristojna za preiskavo v zvezi z varnostjo in usklajevanje z ostalimi utemeljeno zainteresiranimi državami članicami, dokler se medsebojno ne sporazumejo, katera izmed njih bo vodilna preiskovalna država.“;

(8) člen 8 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 8

Organi za preiskovanje pomorske varnosti

1. Države članice zagotovijo, da preiskave pomorske varnosti pod pristojnostjo nepristranskega, neodvisnega in stalnega organa za preiskovanje pomorske varnosti, ki bo imel potrebna pooblastila ter zadostna sredstva in finančne vire, vodijo ustrezno usposobljeni preiskovalci, pristojni za zadeve v zvezi s pomorskimi nesrečami in nezgodami, da bodo izpolnjevali svoje obveznosti na podlagi te direktive.

To ne izključuje niti ustreznega imenovanja preiskovalcev s potrebnimi specialističnimi spretnostmi za začasno sodelovanje v preiskavi pomorske varnosti niti uporabe svetovalcev za zagotavljanje strokovnega svetovanja o katerem koli vidiku preiskave pomorske varnosti.

Za nepristransko izvajanje preiskave v zvezi z varnostjo je organ za preiskovanje pomorske varnosti organizacijsko, pravno in pri odločanju neodvisen od strani, katere interesi bi lahko bili v navzkrižju z nalogo, ki mu je bila zaupana.

Neobalne države članice, ki nimajo ladij oziroma plovil pod svojo zastavo in spadajo v področje uporabe te direktive, bodo določile neodvisno kontaktno točko za sodelovanje v preiskavah v zvezi z varnostjo v skladu s členom 5(1), točka (c).

2. Organ za preiskovanje pomorske varnosti zagotovi, da imajo posamezni preiskovalci zadostno znanje in praktične izkušnje na področjih, ki se nanašajo na njihove običajne preiskovalne dolžnosti. Poleg tega organ za preiskovanje pomorske varnosti po potrebi zagotovi hiter dostop do ustreznega strokovnega znanja.

3. Dejavnosti organa za preiskovanje pomorske varnosti se lahko razširijo na zbiranje in analizo podatkov o pomorski varnosti, zlasti za preprečevanje nesreč in nezgod, če te dejavnosti ne vplivajo na njegovo neodvisnost ali ne prinašajo nobenih zakonskih in upravnih pristojnosti ali pristojnosti glede standardizacije.

4. Države članice v okviru svojega pravnega sistema zagotovijo, da se preiskovalcem njihovih organov za preiskovanje pomorske varnosti ali katerega koli drugega organa za preiskovanje pomorske varnosti, pooblaščenega za izvedbo preiskave pomorske varnosti, po potrebi v sodelovanju z organi, pristojnimi za sodno preiskavo, zagotovijo informacije, ki se nanašajo na preiskavo pomorske varnosti, in jih tako pooblastijo, da:

- (a) imajo dostop do vseh relevantnih območij ali kraja nesreče, kakor tudi vseh ladij, razbitin ali objektov, vključno s tovorom, opremo ali naplavinami;
- (b) zagotovijo takojšen popis dokazov in nadzorovano iskanje in odstranitev razbitin, naplavin ali drugih sestavnih delov ali snovi za pregled ali analizo;
- (c) zahtevajo preiskavo ali analizo predmetov iz točke (b) in imajo prost dostop do rezultatov takšnih preiskav ali analiz;
- (d) imajo prost dostop do ter možnost kopiranja in uporabe vseh pomembnih informacij in posnetih podatkov, vključno z VDR ali S-VDR, ki zadevajo ladjo, zapise službe za nadzor plovbe, plovbo, tovor, posadko ali katere koli druge osebe, predmete, pogoje ali okolščine;
- (e) imajo prost dostop do rezultatov preiskav trupel žrtev ali preskusov na vzorcih, vzetih iz trupel žrtev;
- (f) zahtevajo rezultate preiskav ali preskusov na vzorcih, vzetih od oseb, vključenih v upravljanje ladje, ali katerih koli drugih ustreznih oseb, in imajo prost dostop do njih;

- (g) zaslišijo priče v odsotnosti oseb, katerih interesi bi lahko škodili preiskavi v zvezi z varnostjo;
- (h) pridobijo dokumentacijo in ustrezne informacije, ki jih imajo država zastave, lastniki, klasifikacijski zavodi ali katere koli druge pomembne strani, kadar imajo te strani ali njihovi predstavniki sedež v državi članici;
- (i) zaprosijo za pomoč pristojne organe v zadevnih državah, vključno z nadzorniki države zastave in pomorskimi inšpektorji, obalnimi stražami, upravljavci sistemov nadzora plovbe, iskalnimi in reševalnimi ekipami, operaterji službe za ladijski promet, piloti ali ostalim pristaniškim ali pomorskim osebjem.

5. Organu za preiskovanje pomorske varnosti se omogoči, da ukrepa takoj, ko dobi obvestilo o nesreči, in pridobi zadostna sredstva za neodvisno izvedbo svojih nalog. Njegovi preiskovalci za pomorsko varnost pridobijo status, ki jim zagotavlja potrebno jamstvo za neodvisnost.

6. Organ za preiskovanje pomorske varnosti lahko svoje naloge po tej direktivi kombinira z delom preiskovanja drugih dogodkov, ki niso pomorske nesreče, če takšne preiskave ne ogrožajo njegove neodvisnosti.

7. Vsaka država članica lahko razvije, izvaja in vzdržuje sistem vodenja kakovosti za svoj organ za preiskovanje pomorske varnosti.

(9) člen 9 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 9

Zaupnost

1. Brez poseganja v Uredbo (EU) 2016/679 države članice v okviru svojega pravnega sistema zagotovijo, da so naslednje evidence na voljo izključno za namene preiskave pomorske varnosti, razen če pristojni organ te države članice odloči, da obstaja prevladujoči javni interes za razkritje, vključno s primeri, ko sklone, da so koristi razkritja večje od negativnih notranjih ali mednarodnih posledic, ki bi ga takšen ukrep lahko imel za zadevno ali prihodnje preiskave v zvezi z varnostjo:
 - a) vse izjave oseb, ki jih je organ za preiskovanje pomorske varnosti zabeležil v času preiskave pomorske varnosti;
 - b) evidence, ki razkrivajo identiteto oseb, ki so pričale v okviru preiskave pomorske varnosti;
 - c) informacije, ki jih zbere organ za preiskovanje pomorske varnosti in so posebej občutljive in zasebne narave, vključno z informacijami o zdravju posameznikov;
 - d) gradivo, ki je nastalo tekom preiskave pomorske varnosti, kot so zapiski, osnutki, mnenja preiskovalcev za pomorsko varnost, mnenja, izražena ob analizi informacij;
 - e) informacije in dokazi, ki jih zagotovijo preiskovalci za pomorsko varnost iz drugih držav članic ali tretjih držav v skladu z mednarodnimi standardi in priporočenimi praksami, kadar tako zahteva njihov organ za preiskovanje pomorske varnosti;
 - f) osnutki vmesnih, kratkih ali končnih poročil;

- g) vsa komunikacija med osebami, vključenimi v upravljanje ladje;
- h) pisni ali elektronski zapisi in prepisi zapisov službe za nadzor plovbe, med drugim tudi poročila in rezultati za notranjo uporabo.

2. Posnetki iz zapisovalnika podatkov o plovbi in poenostavljenega zapisovalnika podatkov o plovbi se ne dajo na voljo ali uporabljajo za druge namene kot za preiskave pomorske varnosti ali varnostjo ladij, razen če so ti posnetki anonimizirani ali razkriti po varnih postopkih.

3. Za namene iz odstavka 1 se lahko razkrijejo samo res nujni podatki.

4. Države članice se lahko ob spoštovanju prava Unije odločijo za omejitev primerov, v katerih se lahko sprejme takšna odločitev o razkritju.“;

(10) člen 10 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice v tesnem sodelovanju s Komisijo vzpostavijo stalni okvir sodelovanja, ki njihovim organom za preiskovanje pomorske varnosti omogoča medsebojno sodelovanje v obsegu, ki je potreben za doseganje cilja te direktive.“;

(b) odstavek 3 se spremeni:

(a) uvodni odstavek in točka (a) se nadomestita z naslednjim:

„3. Znotraj stalnega okvira sodelovanja se organi za preiskovanje pomorske varnosti v državah članicah dogovorijo zlasti o najboljših načinih sodelovanja z namenom:

(a) organom za preiskovanje pomorske varnosti omogočiti skupno uporabo naprav, objektov in opreme za tehnično preiskavo razbitin in ladijske opreme ter drugih predmetov, pomembnih za preiskave v zvezi z varnostjo, vključno s pridobivanjem in vrednotenjem zapisov iz VDR ali S-VDR ter drugih elektronskih naprav;“;

(b) točki (h) in (i) se nadomestita z naslednjim:

„(h) spodbujati sodelovanje z organi za preiskovanje pomorske varnosti tretjih držav in z mednarodnimi organizacijami za preiskavo pomorskih nesreč na področjih, ki jih ureja ta direktiva;

(i) zagotavljati pomembne informacije organom za preiskovanje pomorske varnosti, ki opravljajo preiskave pomorske varnosti.“;

(10a) člen 12 se spremeni:

(a) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Sodelovanje države članice v preiskavi pomorske varnosti, ki jo vodi utemeljeno zainteresirana tretja država, ne posega v zahteve glede vodenja in poročanja o preiskavah pomorske varnosti po tej direktivi. Če utemeljeno zainteresirana tretja država vodi preiskavo pomorske varnosti, ki vključuje eno ali več držav članic, lahko države članice sklenejo, da ne bodo izvedle vzporedne preiskave pomorske varnosti, pod pogojem, da se preiskava pomorske varnosti, ki jo vodi tretja država, izvaja v skladu s Kodeksom IMO o preiskovanju pomorskih nesreč in nezgod. V takšnih primerih se določbe člena 14 ne uporabljajo za organe držav članic za preiskovanje pomorske varnosti.“;

(10b) v členu 13 se točka (a) nadomesti z naslednjim:

„(a) zaščito vseh informacij s kart, ladijskih dnevnikov, elektronskih in magnetnih zapisov ter video trakov, vključno z informacijami iz VDR ali S-VDR in drugih elektronskih naprav, ki se nanašajo na obdobje pred, med in po nesreči;“;

(11) člen 14 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 14

Poročila o nesrečah

1. Preiskave v zvezi z varnostjo, izvedene v skladu s to direktivo, se zaključijo z objavo poročila, ki se predstavi v obliki, ki jo določi pristojni organ za preiskovanje pomorske varnosti, in v skladu z ustreznimi oddelki Priloge I.

Organi za preiskovanje pomorske varnosti lahko sklenejo, da se preiskava pomorske varnosti zaključi s kratkim poročilom, ki se objavi, kadar:

(a) preiskava v zvezi z varnostjo ne zadeva zelo resne pomorske nesreče ali

(b) preiskava pomorske nesreče in ugotovitve o njej ne morejo prispevati k preprečitvi prihodnjih nesreč in nezgod.

2. Organi za preiskovanje pomorske varnosti naredijo vse, kar je v njihovi moči, da je poročilo iz odstavka 1, vključno z njegovimi sklepi in morebitnimi priporočili, dostopno javnosti ter zlasti pomorskemu sektorju v dvanajstih mesecih od dneva nesreče. Če v primeru zelo resne nesreče končnega poročila o nesreči ni možno pripraviti v tem času, se v dvanajstih mesecih od dneva nesreče objavi vmesno poročilo o nesreči.

3. Organ za preiskovanje pomorske varnosti vodilne preiskovalne države članice Komisiji pošlje kopijo končnega ali vmesnega poročila. Morebitne tehnične pripombe Komisije na končna poročila, ki ne vplivajo na bistvo ugotovitev, za izboljšanje kakovosti poročila o nesreči organ za preiskovanje pomorske varnosti upošteva na način, ki najbolj prispeva k doseganju cilja te direktive.

4. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 20 za spremembo ali dopolnitev delov v zvezi z dejanskimi informacijami, opisom in analizo iz Priloge I.“;

(12) člen 15 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice zagotovijo, da naslovniki ustrezno upoštevajo varnostna priporočila organov za preiskovanje pomorske varnosti in da se na podlagi teh priporočil po potrebi sprejmejo nadaljnji ukrepi v skladu s pravom Unije ter mednarodnim pravom.“;

(b) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Kadar je to primerno, organ za preiskovanje pomorske varnosti ali Komisija pripravi varnostna priporočila na podlagi izvlečkov analize podatkov ter končnih rezultatov opravljenih preiskav pomorske varnosti.“;

(13) v členu 16 se prvi odstavek nadomesti z naslednjim:

„Če organ države članice za preiskovanje pomorske varnosti v kateri koli fazi preiskave pomorske varnosti meni, da je za preprečitev nevarnosti novih nesreč potrebno takojšnje ukrepanje na ravni Unije, brez poseganja v svojo pravico do zgodnjega opozarjanja Komisijo nemudoma obvesti o potrebi po zgodnjem opozorilu.“;

(14) člen 17 se spremeni:

(a) vstavi se naslednji odstavek:

„2a. Države članice EMCIP obvestijo o vseh pomorskih nesrečah in nezgodah v skladu z obrazcem iz Priloge II, kadar je opravljena preiskava pomorske varnosti pa ji posredujejo podatke iz preiskav pomorske varnosti v skladu s sistemom podatkovne baze EMCIP. V primeru ribiških plovil, krajših od 15 metrov, se poročanje zahteva le za zelo resne pomorske nesreče. Če se za zelo resne pomorske nesreče, v katerih so udeležene ribiške ladje, krajše od 15 metrov, ne opravi preiskava, je treba sporočiti razloge za to.“

(b) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Organi držav članic za preiskovanje pomorske varnosti EMCIP obvestijo o vseh zelo resnih pomorskih nesrečah. Države članice lahko za poročanje o vseh drugih pomorskih nesrečah in nezgodah odločijo o pristojnem nacionalnem organu oziroma organih in jih imenujejo. Ko je Komisija seznanjena s pomorsko nesrečo ali nezgodo, o tem obvesti pristojne nacionalne organe.“;

(c) vstavi se naslednji odstavek:

„5. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 20 za spremembo ali dopolnitev Priloge II glede informacij, ki jih je treba zagotoviti v njej, da se upoštevajo spremembe, ki jih IMO vnese v kodeks IMO o preiskovanju nesreč ali v povezane smernice IMO.“;

(15) vstavi se naslednji novi člen:

„Člen 17a

Usposabljanje in operativna podpora

1. Komisija na posebno zahtevo organov držav članic za preiskovanje pomorske varnosti omogoči razvoj zmogljivosti, pa tudi izmenjavo znanja v organih za preiskovanje pomorske varnosti in med njimi z zagotavljanjem usposabljanja o novem pravnem in tehnološkem razvoju, posebnih tehnikah in orodjih ter tehnologijah v zvezi z ladjami, njihovo opremo in upravljanjem.
2. Komisija na zahtevo organov držav članic za preiskovanje morske varnosti in ob predpostavki, da ne pride do navzkrižja interesov, zagotavlja operativno podporo tem državam članicam pri izvajanju njihovih preiskav pomorske varnosti. Takšna podpora lahko vključuje zagotavljanje specializiranega analitičnega orodja ali opreme ter tudi posebnega strokovnega znanja, ki ga organi za preiskovanje pomorske varnosti običajno ne potrebujejo, če je zagotovljena njihova neodvisnost.“;

(16) člen 19 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 19

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga Odbor za varnost na morju in preprečevanje onesnaževanja z ladj (COSS), ustanovljen z Uredbo (ES) št. 2099/2002 Evropskega parlamenta in Sveta. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.“;

(17) člen 20 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 20

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov se prenese na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 14(4) in člena 17(5) se prenese na Komisijo za nedoločen čas od *[začetka veljavnosti temeljnega zakonodajnega akta]*.
3. Prenos pooblastila iz člena 14(4) in člena 17(5) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v Uradnem listu Evropske unije ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 14(4) in člena 17(5), začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.“

(18) člen 23 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 23

Pregled izvajanja

Komisija do *[Urad za publikacije: vstaviti datum: deset let od datuma začetka veljavnosti te direktive o spremembah]* predloži Evropskemu parlamentu in Svetu poročilo o izvajanju te direktive ter o ravnanju v skladu z njo.“;

(19) v členu 24 se doda naslednji odstavek:

„3. Uredba Komisije (EU) št. 1286/2011 se razveljavi z učinkom od izteka obdobja za prenos te direktive, kot je določeno v členu 2(1) Direktive ... *[vstaviti sklic na direktivo o spremembi]*.“

Člen 2

Prenos

1. Države članice sprejmejo ter objavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje v 4 letih po začetku veljavnosti te direktive.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedilo temeljnih predpisov nacionalnega prava, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 3

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 4

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
predsednica

Za Svet
predsednik/predsednica
